ringsproces og i øvrigt er tilvirket på basis af kød og ikke kun på basis af slagteaffald.

Underposition 16.01 B I c) er en opsamlingsposition, hvori bør tariferes alle pølser og andre lignende produkter på basis af kød, slagteaffald eller blod i den betydning, der er forudsat i de nævnte forklarende bemærkninger, når disse produkter ikke kan tariferes i andre positioner.

I sag nr. 12/73

angående en anmodning, som i henhold til EØF-traktatens artikel 177 af Finanzgericht Hamburg er indgivet til Domstolen for i den sag, som verserer for den nævnte ret mellem

CLAUS W. MURAS, grossist,

og

HAUPTZOLLAMT HAMBURG-JONAS,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af artikel 15 i Rådets forordning nr. 121/67 EØF af 13. juni 1967 og artikel 6 i Kommissionens forordning nr. 1041/67 EØF af 21. december 1967, samt fortolkningen af toldposition ex 16.01 B I a) og c),

afsiger

DOMSTOLEN

sammensat af: R. Lecourt, præsident, R. Monaco og P. Pescatore, afdelingsformændene, A. M. Donner, J. Mertens de Wilmars, H. Kutscher, C. Ó Dálaigh, M. Sørensen og A. J. Mackenzie Stuart (refererende), dommere,

generaladvokat: A. Trabucchi
justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

DOM

Faktiske og retlige omstændigheder

I — Sagsfremstilling og retsforhandlinger

De faktiske omstændigheder og retsforhandlingernes forløb kan sammenfattes således:

Forordning nr. 121/67 af 13. juni 1967 om den fælles markedsordning for svinekød (EFT specialudgave 1967, s. 42; original reference JO nr. 117, s. 2283) bestemmer i artikel 15, stk. 1, at en restitution, der svarer til forskellen mellem verdensmarkedspriserne og priserne inden for Fællesskabet, kan ydes ved eksport til tredjelande af produkterne under position c) ex 16.01 i den fælles toldtarif (pølser og lignende varer af kød, flæsk, slagteaffald eller blod, indeholdende kød, flæsk eller slagteaffald af svin).

Rådet har i henhold til artikel 15, stk. 6 i denne forordning ved sin forordning nr. 177/67 af 26. juni 1967 fastsat almindelige regler for ydelse af restitutioner ved udførsel og om kriterierne for restitutionsbeløbets fastsættelse (EFT-specialudgave 1967, s. 135; original reference JO nr. 130, s. 2614).

Kommissionens forordning nr. 1041/67 af 21. december 1967 om de nærmere regler for anvendelse af eksportrestitutioner for de produkter, for hvilke der gælder en ordning med fællespriser (EFT specialudgave 1967, s. 298; original reference JO nr. 314, s. 9) bestemmer i artikel 6: »Der ydes kun en restitution for produkter i fri omsætning inden for Fællesskabet, som er gode handelsmæssige varer, bestemt til menneskeføde, når deres anvendelse til dette formål ikke er udelukket eller i betydelig grad forringet på grund af deres karakteristika eller deres tilstand«.

Den 28. April 1968 forlangte Claus W. Muras, grossist i Buchholz (forbundsrepublikken Tyskland), af indstævnte en restitution for 108 756,9 kg »Rohwürste« (pølser og ikke varmebehandlede pølser) eksporteret til Jugoslavien.

Efter at have udtaget prøver af pølserne ydede toldmyndighederne ved beslutning af 29. april 1968 eksportrestitution til ansøgeren for produkter under position 16.01 B I a) i den fælles toldtarif, pølser og ikke varmebehandlede pølser indeholdende kød, flæsk eller slagteaffald af svinekød, bestemt til menneskeføde, beregnet i henhold til forordning nr. 222/68 af 23. februar 1968 (JO nr. L 49 af 27. februar 1968, s. 5).

På grundlag af en sats på 1,80 DM pr. kg udgjorde det samlede restitutionsbeløb, der således blev ydet ansøgeren, 195 762,42 DM.

Ifølge en sagkyndig erklæring af 12. maj 1968, afgivet efter anmodning fra toldadministrationen på grundlag af de udtagne prøver, drejede det sig om »et produkt, der er fremstillet af fedt og slagteaffald af laveste kvalitet. Produktet kan ikke betegnes som pølse og ikke varmebehandlet pølse, idet det mangler en væsentlig bestanddel, nemlig kød. Fra et toldmæssigt synspunkt ville dette produkt ikke kunne omsættes som pølse og ikke varmebehandlet pølse; hvis det blev solgt, ville det blive mødt med en klage over *grov forfalskning* i henhold til artikel 4, stk. 2 i fødevareloven. Dertil kommer, at varen som følge af sin usædvanlige lugt og smag ville blive mødt med en klage over, at det var *fordærvet og uegnet til menneskeføde*«.

I mellemtiden har sagsøgte ved beslutning af 9. maj 1968 forlangt tilbagebetaling af den ydede restitution under henvisning til artikel 6 i Kommissionens forordning nr. 1041/67 af 21. december 1967.

Sagsøgeren havde købt de eksporterede pølser til en pris af 1,10 DM-1,28 DM pr. kg plus 5 % moms. Salgsprisen på varen, der blev solgt til en jugoslavisk virksomhed, var omkring 0,20 DM pr. kg. Sagsøgeren havde måttet betale en mellemmandsprovision på 0,12 DM pr. kg og en del credere kommission på 10 %.

Den 14. maj 1968 indgav sagsøgeren en klage over beslutningen om tilbagesøgning. Den 22. januar 1969 appellerede sagøgeren til Finanzgericht Hamburg. Ved beslutning af 13. februar 1969 forkastede sagsøgte klagen under henvisning til, at den savnede fornødent grundlag.

Finanzgericht Hamburg, der blev anmodet om at udtale sig om forkastelsen af klagen, besluttede ved kendelse af 25. januar 1973 at udsætte sagen og anmode Domstolen om en præjudiciel udtalelse vedrørende følgende spørgsmål:

1. Skal artikel 15 i Rådets forordning nr. 121/67 af 13. juni 1967 fortolkes således, at den restitution ved eksport af produkter, der omhandles i nævnte forordnings artikel 1, ikke kan ydes, når det restitutionsbeløb, der er tale om, overstiger den pris, der faktisk betales for det eksporterede produkt på hjemmemarkedet?

2. Såfremt spørgsmål 1 besvares benægtende:

   a) Skal der med hensyn til de i artikel 6 i Kommissionens forordning nr. 1041/67/EØF af 21. december 1967 opstillede krav, hvorefter de eksporterede varer skal være gode handelsmæssige varer, bestemt til menneskeføde, og hvorefter deres anvendelse til dette formål ikke må være udelukket eller i betydelig grad forringet på grund af deres karakteristika eller deres tilstand, tages udgangspunkt i markedsbetingelserne og lovbestemmelserne vedrørende handelen med fødevarer i medlemsstaterne i EF eller i modtagerlandet uden for EF?

   b) Skal det ved fortolkningen af de under a) nævnte krav i artikel 6 i Kommissionens forordning nr. 1041/67/EØF antages, at der ikke foreligger en god handelsmæssig vare, når det restitutionsbeløb, der i det enkelte tilfælde kommer i betragtning, overstiger den pris, der faktisk betales for det eksporterede produkt på hjemmemarkedet?

3. Såfremt spørgsmål 2 b) besvares benægtende:

   Hvorledes skal man fortolke varebetegnelserne »pølser, ikke varmebehandlet« og »andre varer« (end ikke varmebehandlede pølser og blodpølser) i bilag II, c) ex. 16.01 B I a) og c) til Rådets forordning nr. 137/67/EØF af 13. juni 1967 og i bilaget til Kommissionens forordning (EØF) nr. 222/68 af 23. februar 1968 og det i den henseende vigtige begreb »gode handelsmæssige varer« i artikel 6 i forordning nr. 1041/67? Skal »pølser, ikke varmebehandlet« og »andre varer« have et bestemt mindsteinhold af svinekød, eller kan de udover andre bestanddele (som f.eks. spæk, fedt, flomme, svær og krydderier) bestå udelukkende af slagteaffald? Kan der tilsættes vand? Er der en grænse for, hvor meget fedt de må indeholde? Skal pølserne, der ikke er varmebehandlet, gøres holdbare, f.eks. ved lufttørring?

De af parterne i hovedsagen fremsatte anbringender for de nationale instanser

Ifølge *sagsøgeren* i hovedsagen kan en ikke varmebehandlet pølse være fremstillet alene af slagteaffald. Varen er god og handelsmæssig, når den sælges under normale forhold. I den henseende må forholdene i modtagerlandet være afgørende.

Med hensyn til den opnåede pris finder sagsøgeren, at EØFs retsorden ikke indeholder nogen differentiering angående kvaliteten af det eksporterede produkt,

priserne ved køb og salg og/eller eksportørers omkostningsberegninger. Han hævder, at de ved eksporten opnåede fordele ikke udgør kriterier for retten til restitution. Hvis det havde været således, havde restitutionen kun kunnet udbetales mod forevisning af eksportørens opgørelser og omkostningsberegninger. Ved beregningen af salgsprisen har han naturligvis taget hensyn til restitutionen.

Sagsøgte i hovedsagen hævder for så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt pølserne kan give ret til restitution, at datoen for udstedelsen af udgangsattesten må være afgørende. Som følge heraf må man anvende bestemmelserne i de fødevarelove, der gælder på det nationale område, som grundlag for en bedømmelse af, om disse pølser er egnede til menneskeføde. Det ville være meningsløst at anerkende, at Det europæiske økonomiske Fællesskab understøtter eksporten af affald, som der ikke findes noget marked for i Fællesskabet. I første halvdel af 1968 lå verdensmarkedsprisen for ikke varmebehandlede pølser på mellem 6 og 7 DM pr. kg.

Præmisserne for Finanzgericht Hamburg

Vedrørende det første spørgsmål

Når det i forordning nr. 121/67, artikel 15 hedder, at forskellen mellem de divergerende priser kan udlignes ved eksportrestitution, kan dette ifølge sammenhængen kun betyde, at den højere pris inden for EØF nedsættes til verdensmarkedsprisens niveau ved ydelsen af eksportrestitutionen, hvilket også præciseres ved den anden betragtning.

Efter dette system må eksportrestitutionen altså ikke blive så høj, at restitutionsbeløbet overstiger den pris, som betales for den eksporterede vare på hjemmemarkedet, således at denne pris, efter ydelsen af eksportrestitutionen, regnskabsmæssigt bliver mindre end nul.

I forordning nr. 121/67, artikel 15, stk. 1 er der givetvis ikke tale om hjemmemarkedspriserne i det konkrete tilfælde. Eksportrestitutionerne gives ikke på basis af en produktionspris, som skal bevises i hvert enkelt tilfælde, eller de faktiske noteringer og priser på verdensmarkedet. Restitutionsbeløbet er tværtimod en funktion af den restitutionssats, som EØFs institutioner fastsætter ad lovgivningsvejen. Udgangsattesten og ansøgningen om eksportrestitution indeholder ingen angivelse af den eksporterede vares værdi.

Finanzgericht Hamburg mener ikke, at dette udelukker den kendsgerning, at det i tilfælde, hvor den eksporterede vare betales til indkøbspriser, der er yderst lave, er nødvendigt under restitutionsproceduren at undersøge, om det er i overensstemmelse med ånden og formålet i forordning nr. 121/67, artikel 15, at yde eksportrestitution, når dennes beløb er højere end indkøbsprisen for det eksporterede produkt. Der foreligger ingen prisudligning, når restitutionen klart overstiger værdien af det støttede produkt, iberegnet salgsprisen, der er udtrykt i indkøbsprisen. I det foreliggende tilfælde har sagsøgeren for det senere eksporterede produkt betalt en indkøbspris på 1,10 DM-1,28 DM pr. kg plus 5 % moms, og han har givet accept ved en pris på omkring 0,20 DM pr. kg. Til gengæld lå restitutionen på 1,80 DM pr. kg.

Vedrørende det andet spørgsmål

a) Finanzgericht Hamburg finder, at det afgørende ikke så meget er situationen i det enkelte eksportland i EØF, men at forholdene i samtlige medlemsstater er ensartede, eftersom forordning nr. 1041/67 er bindende i alle enkeltheder og er umiddelbart gældende i alle medlemsstater.

b) Hvis hensigten og målet med en eksportrestitution er at sænke fællesskabsprisen, når denne er højere end verdensmarkedsprisen, lader dette formode, at en eksporteret pølse i kraft af sin kvalitet opnår en god pris på verdensmarkedet, som under hensyntagen til eksportrestitutionen ligger over nul.

Vedrørende det tredje spørgsmål

Der findes i EØF-retten ingen formel fællesskabsretlig fortolkning af betegnel-

sen »ikke varmebehandlede pølser«. På samme måde skelnes der ikke i de forklarende bemærkinger til Bruxelles-nomenklaturen, som ifølge Domstolens domme i sag nr. 14/70 *(Deutsche Bakels GmbH/Oberfinanzdirektion München,* Rec. 1970, s. 1001), og sag nr. 30/71 *(Kurt Siemers & Co./Hauptzollamt Bad Reichenhall,* Rec. 1971, s. 919), bør anses for et gyldigt fortolkningsmiddel, mellem pølser af svinekød og af andre kødsorter. De forklarende bemærkninger til De europæiske Fællesskabers toldtarif, som har hjemmel i forordning nr. 97/69, blev først offentliggjort efter den udførselsdato, der er afgørende i det foreliggende tilfælde.

Ifølge punkt 3 i de forklarende bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen er det vigtigste spiselige slagteaffald hovedet, tærne, halen, yveret og visse indre organer. Selv om svinehoved ikke skulle betragtes som svinekød, udelukker de ovennævnte EØF-forordninger følgelig ikke, at pølser og ikke varmebehandlede pølser fremstilles af for eksempel fedt, spæk, flomme og spiseligt slagteaffald, samt krydderier. Pølser kan altså indeholde *»kød eller spiseligt slagteaffald af svin«.*

Finanzgericht tvivler på, at pølser og ikke varmebehandlede pølser kan fremstilles uden tilføjelse af svinekød. Bilag I til forordning nr. 137/67 anfører under »ledeproduktet« ex 02.01 A III a) »skinke« og »bov«, og pølser og ikke varmebehandlede pølser nævnes også udtrykkelig som følgeprodukter. Dette betyder ifølge Finanzgericht, at skinke og bov er typiske grundelementer i pølser og ikke varmebehandlede pølser. Restitutionsbeløbet, som er fastsat i forordning nr. 222/68, angiver, at pølser ikke alene skal indeholde slagteaffald af svinekød, men også have et, endog betydeligt, indhold af svinekød af høj kvalitet. Restitutionssatsen på 45 RE pr. 100 kg pølse er klart højere end satsen for leverpølse, som er på 11,20 RE pr. 100 kg, og halvanden gang på høj som satsen for andre pølser end ikke varmebehandlede pølser og blodpølser, som er 30 RE pr. 100 kg. Desuden er den kun ganske lidt lavere end restitutionssatsen for skinke og stykker deraf, ikke udbenet, samt bov og stykker deraf, i position ex 02.06 B b 2 eller ex 6, som er på 46,9180 RE pr. 100 kg.

Hvad angår Forbundsrepublikken er pølser og ikke varmebehandlede pølser konserverede produkter, som hovedsageligt er fremstillet af ukogt muskelkød uden sener og skåret i smårstykker.

I tilfælde af, at eksporterede produkter f.eks. på grund af manglende indhold af svinekød, ikke kan betegnes som pølser eller ikke varmebehandlet pølse, er det af betydning, om de kan tariferes under positionen c) »Andre varer«.

Henvisningskendelsen er registreret på Domstolens justitskontor den 21. februar 1973.

Kommissionen for De europæiske Fællesskaber har indgivet skriftelige indlæg.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at åbne den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

Sagsøgeren i hovedsagen og Kommissionen for de europæiske Fællesskaber har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 3. juli 1973.

Sagsøgeren i hovedsagen har været repræsenteret af advokat Röll, Hamburg.

Kommissionen for De europæiske Fællesskaber har været repræsenteret af sin juridiske rådgiver, hr. Kalbe.

II — Indlæg indgivet i henhold til Statuttens artikel 20 og procesreglementets artikel 103

De for Domstolen afgivne indlæg kan sammenfattes således:

A — Kommissionens indlæg

Vedrørende det første spørgsmål

Kommissionen bemærker, at den restitution, der ydes i medfør af den fælles

markedsordning for landbrugsvarer, er et enhedsbeløb pr. vægtenhed af eksporterede varer, og ved anvendelsen heraf kommer den handelsmæssige værdi og prisen ikke i betragtning. Restitutionsbeløbet beregnes på basis af en generel og gennemsnitlig sammenligning af priserne i og uden for Fællesskabet.

Ydelsen af et restitutionsbeløb pr. vægtenhed for alle former for en vare, der simpelthen er defineret ved en nomenklatur, der skal være generel, blandt hvilke former der kan forekomme føleli-ge prisforskelle, fører til en begunstigelse af den billige vare, idet denne i forhold til sin værdi nyder godt af en procentvis højere restitution end de bedre og dyrere variationer af den samme vare.

Ved fastsættelsen af restitutionsbeløbet for pølser kender Kommissionen tilstrækkeligt nøjagtigt det generelle prisniveau for basisprodukterne samt priserne på disse i og uden for Fællesskabet. Den er således i stand til ud fra middelkvaliteter af de gængse varer at fastsætte beløbene på en sådan måde, at der i det store og hele ikke optræder væsentlige misforhold mellem restitutionen og prisen på de laveste af de gængse kvaliteter. Kravet om »varer af god handelsmæssig kvalitet« er et nyttigt, men ikke altid tilstrækkeligt middel til at forhindre misbrug.

For at støtte den opfattelse, at restitutionerne kun må udbetales, hvor der er tale om virkelige handelsmæssige transaktioner, henviser Kommissionen til forordning nr. 121/67/EØF, artikel 15, stk. 1, som i niende betragtning kommenteres med den konstatering, at ydelsen af restitutioner er egnet til »at sikre Fællesskabets deltagelse i den internationale handel med svinekød«.

Der er to faktorer, der gør sig gældende i restitutionsordningen: nedbringningen af overskud og navnlig udligningen mellem de højere priser i Fællesskabet og priserne på verdensmarkedet. De to faktorer kommer til udtryk på forskellige måder. For de forskellige produkter i svinekødssektoren, hvor Fællesskabet ikke har vedvarende overskud, har en regulering af markedet ved nedbringning af overskud kun ringe betydning.

Kommissionen mener ikke, at den dom, der er afsagt i sag nr. 13/72 *(kongeriget Nederlandene/Kommissionen)* hvorved Domstolen afviste muligheden for at nægte restitutionen for udførsler i form af fødevarehjælp, kommer i betragtning i det foreliggende tilfælde. I denne sag var den afgørende faktor, at disse udførsler lå klart inden for rammerne af de mål for den fælles landbrugspolitik, der er omhandlet i EØF-traktatens artikel 39. De faktiske omstændigheder og interesserne i hovedsagen er fundamentalt forskellige fra de problemer, der skulle løses i sag nr. 13/72. Leverancer effektueret for en medlemsstats regning inden for rammerne af fødevarehjælpen er noget andet end eksport af en vare, der kun sendes over grænsen for at opnå restitutionen.

I den foreliggende sag opstår der klart spørgsmål om fordrejning i forhold til formålet med en forordning og misbrug af fælles retlige institutioner.

Vedrørende det andet spørgsmål

a) Ifølge Kommissionen kan man ikke opfatte muligheden for afsætning på de normale vilkår som nævnt i betragtningerne til forordning nr. 1041/67 som en pligt til at knytte retten til restitution alene til markedsforholdene og lovgivningen i et nærmere bestemt modtagerland. Denne opfattelse ville betyde, at der eventuelt blev ydet restitution for varer, der ikke længere kunne afsættes i Fællesskabet. Restitution bør aldrig afslås for varer, som stadig kan afsættes i Fællesskabet, selv om de ikke længere accepteres som salgbare i det pågældende modtagerland.

Fællesskabets lovgiver definerer de varer, der kan ydes restitution for, efter *type* i henhold til nomenklaturen, som i almindelighed er gentaget i afgiftstariffen eller i den fælles toldtarif. Det er uomtvisteligt, at kun fællesskabsrettens begreb og de særlige fortolkningsmidler, der kan anvendes i den forbindelse, kommer i betragtning ved fortolkningen af den

nævnte fællesskabsnomenklatur. Den toldmæssige behandling af den pågældende vare i modtagerlandet har ingen betydning.

Fællesskabets lovgiver definerer desuden de varer, der kan nyde godt af restitutionen som følge af deres *kvalitet*. Disse bestemmelser vedrørende kvaliteten er også uomtvisteligt selvstændige fællesskabsretlige regler, som har deres egen værdi, og som gælder uafhængigt af modtagerlandenes opfattelse med hensyn til kvaliteten. Kravet i forordning nr. 1041/67, artikel 6, om at varerne skal være gode« og »handelsmæssige«, er en bestemmelse, der vedrører kvaliteten. Det ville være en utilbørlig inkonsekvens at gøre den fastlæggelse af de af fællesskabsretten krævede ensartede kvalitetskriterier, der skal ske i forhold til de i Fællesskabet eller i tredjelande gældende kriterier, afhængig af en mere eller mindre præcis affattelse af de pågældende fællesskabsretlige bestemmelser. Begrebet, at varerne skal være gode og handelsmæssige, skal således også fortolkes i forhold til kriterier, der er gældende i Fællesskabet, og ikke efter opfattelsen i modtagerlandene.

Mens artikel 6 ikke angiver nogen begrænsning i anvendelsen af varen som menneskeføde, stiller Fællesskabets lovgivere visse minimumskrav med hensyn til de eksporterede varers *natur*. Det er muligt at vurdere disse begreber på baggrund af situationen i Fællesskabet.

Overskuddene, hvis reduktion af hensyn til markedets regulering skal opmuntres ved restitutioner, hæmmer ikke i sig selv Fællesskabets marked og har ikke en negativ virkning på dets prisniveau, medmindre det drejer sig om varer, der faktisk er salgbare i Fællesskabet. Udligningen af prisforskellene i forhold til verdensmarkedet er kun nødvendig for eksporten af fællesskabsprodukter, hvor det drejer sig om varer, der er salgbare i Fællesskabet.

Kommissionen kommer derfor til den konklusion, at begrebet »gode handelsmæssige«, samt det spørgsmål om egnethed til menneskeføde, der omhandles i forordning nr. 1041/67/EØF, artikel 6, udelukkende skal fortolkes på grundlag af kriterier, der er gældende i Fællesskabet.

b) Kommissionen bemærker, at kostpriserne på hjemmemarkedet også for pølser og ikke varmebehandlede pølser blandt andre momenter kan være vejledende for, om der konkret er tale om en kvalitetsvare: en usædvanlig afvigelse i prisen på de eksporterede varer i forhold til de gængse priser kan nemt, som erfaringen fra dagliglivet viser, betyde, at der er tale om en kvalitet, der ikke længere er salgbar.

Store prisfordele kan kun opnås ved en forhøjelse af fedtindholdet. Hvis fedtindholdet forhøjes væsentligt, forringes varens kvalitet automatisk. Dette gælder også, hvor der er tale om erstatning af dyrere kød med slagteaffald, der er betydeligt billigere.

Vedrørende det tredje spørgsmål

I sit skriftelige indlæg fremstiller Kommissionen først baggrunden for toldposition 16.01. I Tyskland fremgår begrebet »Rohwurst« (pølse og ikke varmebehandlet pølse) af sammenligningen med »Koch-, Brüh- og Bratwürste«. Det er pølser fremstillet af råt kød (»ukogt«) og af fedt med tilsætning af krydderier, som kan lagres uden nedkøling, fordi de er tørrede og har gennemgået bakteriemodningsprocessen, og som ere spiselige i uforarbejdet stand, det vil sige rå (som pålæg eller i skiver).

Da det inden for rammerne af den fælles markedsordning for svinekød blev nødvendigt at adskille kvalitetspølser, som for eksempel »salami« og andre, viste det sig, at udtrykket »Rohwurst«, der er velkendt i den tyske terminologi og er baseret på tilstrækkeligt objektive kriterier, var den betegnelse, der bedst svarede til det økonomiske behov og til lovgiverens intentioner.

I underposition 16.01 B I i den franske tekst til forordning nr. 222/68 tales der om »saucisses et saucissons *secs*«, »tørrede pølser«. Forordning nr. 1215/68 om

restitutioner tilføjer »non cuits« (»ikke kogte«), og i forordning nr. 835/71 tales der om »saucisses et saucissons secs ou à tartiner, non cuits« (»pølser, tørrede eller til pålæg, ikke kogte«). Den italienske tekst indeholder tilsvarende præciseringer i varebeskrivelsen til position 16.01: »salsicce, salami e simili . . .« (»pølser og lignende varer — —«) og til underposition B I, der allerede i forordning nr. 222/68 beskrives som »salsicce e salami, stagionati, anche da spalmare non cotti«. Den oprindelige hollandske tekst »worst van alle soorten« er blevet til »gedroogde worst en smeerworst, niet gekookt and niet gebakken«.

Med hensyn til tariferingen fastslår Kommissionen følgende:

1. Pølser, tørrede, ikke kogte, (Rohwurst) er først og fremmest de pølser, der er defineret i de forklarende bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen i position 16.01, 1. afsnit.
2. Det karakteristiske element i forhold til andre pølsesorter er, at den under tilberedningen ikke har været underkastet kogning, og at konsistensen er rå og ikke kogt.

Begrebet »Rohwurst« betegner desuden en pølse, der har opnået en vis holdbarhed som følge af en naturlig (bakteriel) modningsproces.

En ikke varmebehandlet pølse (saucisson sec) må indeholde kød, fordi den, hvis den kun er fremstillet af slagteaffald, ikke opnår den nødvendige holdbarhed. I øvrigt kan forskellen i restitutionssatser for disse pølser og andre kun forklares, med, at de indeholder mere kød.

Tilsætning af vand er uforenelig med begrebet »pølser, tørrede, ikke kogte«.

Lufttørring er utvivlsomt en af de mest anvendte bakterielle modningsprocesser, men ikke den eneste mulige.

Tørret, ukogt pølse kan ikke fremstilles af fedt alene, men må også indeholde kød. Med henblik på restitutionen er spørgsmålet om tilsætning af fedt vigtigt for afgørelsen af, om en vare er »god« og »handelsmæssig«.

Positionen »andre varer« (16.01 B I c) er en opsamlingsposition. Den eneste betingelse for tarifering i denne position er, at sådanne pølser er »beregnet til menneskeføde« og er egnet hertil.

B — Indlæg fra sagsøgeren i hovedsagen

Vedrørende det første spørgsmål

Sagsøgeren i hovedsagen hævder, at en nægtelse af eksportrestitution i tilfælde, hvor eksportøren har købt råvarerne til en ekstraordinært lav pris, ville medføre en total retsusikkerhed. I det foreliggende tilfælde kan man ikke tale om overskridelse af lovens grænser: de dagældende bestemmelser hjemlede restitution for tørrede, ukogte pølser, selv om de kun var fremstillet af slagteaffald eller af produkter af lavere kvalitet. Der var dengang et overskud af svineflæsk på grund af modviljen i Fællesskabet mod kalorierige produkter. Dette havde indflydelse på prisen på magert kød. Fællesskabet havde således interesse i eksport af dette overskud. Ifølge sagsøgeren må man derfor besvare det første spørgsmål benægtende.

Vedrørende det andet spørgsmål

Kriteriet for, at varen er sund, fastlægges efter den til enhver tid herskende opfattelse i Fællesskabet. I øvrigt kræver de manglende muligheder for at afsætte disse overskud i Fællesskabet, at man ved vurderingen af dette kriterium må gå ud fra afsætningsmulighederne i tredjelande. Denne opfattelse stemmer med baggrunden for artikel 6 i forordning nr. 1041/67. Begrebet »gode handelsmæssige« blev indført ved denne artikel netop for at bøde på den situation, at eksportørerne kunne eksportere et sammensat produkt, der kunne afsættes i Fællesskabet, men ikke i tredjelande, for derefter at adskille de forskellige elementer i disse lande.

Hvad angår spørgsmål 2 b), kan man ikke sige, at der foreligger en bevisregel,

hvorefter der ud fra den pris, der opnås for en vare, kan drages nogen slutning med hensyn til varens brugbarhed. Kommissionens påstand om, at der herom findes en grundsætning, der gælder for hele Fællesskabet, er forkert.

Vedrørende det tredje spørgsmål

Ifølge forordning nr. 222/68 kunne de tørrede, ukogte pølser være fremstillet udelukkende af slagteaffald. Retssikkerhedsgrundsætningen kræver, at man respekterer den pågældende forordnings almindelige, upræcise og ikke-detaljerede tekst. Kommissionens betragtninger over den såkaldte sædvanlige kvalitet af tørrede, ukogte pølser svarer ikke til virkeligheden. Hvis den nye definition af tørret, ukogt pølse i bilaget til forordning EØF nr. 2403/69 (EFT specialudgave 1969 (II), s. 510; original reference JO nr. 303, 1969) var gældende på det pågældende tidspunkt, havde denne forordning været overflødig. Kommissionen kunne have nøjedes med en forklarende kommentar.

I tilfælde af, at den omhandlede pølse ikke skal betragtes som tørret, ukogt pølse skal den henføres til position ex 16.01 B I c) »andre varer«.

Præmisser

1 Ved kendelse af 25. januar 1973, indgået til Domstolens justitskontor den 21. februar, har Finanzgericht Hamburg i henhold til EØF-traktatens artikel 177 stillet en række spørgsmål vedrørende fortolkningen af artikel 15 i forordning nr. 121/67/EØF (EFT-specialudgave 1969, s. 42; original reference, JO nr. 117, s. 2283/67), af artikel 6 i forordning nr. 1041/67/EØF (EFT specialudgave 1967, s. 298; original reference, JO nr. 314, s. 23), af underposition 16.01 B I a) og c) i bilag II til forordning nr. 137/67/EØF (EFT specialudgave 1967, s. 72; original reference, JO nr. 122, s. 2395) og af bilaget til forordning EØF nr. 222/68 (JO 1968, nr. L 49, s. 5).

Vedrørende det første spørgsmål

2 Domstolen er ved det første spørgsmål blevet spurgt, om artikel 15 i forordning nr. 121/67/EØF skal fortolkes således, at en eksportrestitution ikke kan ydes, når restitutionsbeløbet overstiger den pris, der faktisk betales på hjemmemarkedet for det eksporterede produkt, i dette tilfælde et parti pølser.

3 Denne bestemmelse bestemmer, at der, for at muliggøre eksport af de produkter, der er omhandlet i nævnte forordnings artikel 1, på grundlag af noteringerne eller priserne på verdensmarkedet kan ske udligning af forskellen mellem disse noteringer eller priser og priserne inden for Fællesskabet ved en eksportrestitution;

priserne inden for Fællesskabet beregnes i medfør af artikel 3 i forordning nr. 177/67/EØF (EFT specialudgave 1967, s. 135; original reference, JO nr. 2614) under hensyntagen til de faktiske priser i de forskellige afsætningsled inden for Fællesskabet og til de faktiske udførselspriser;

i øvrigt bestemmer denne forordning i artikel 2, 2. afsnit, at der ved beregningen af restitutionen skal tages hensyn til prisen på den foderkornmængde, som er nødvendig til produktion af den omhandlede vare;

restitutionsbeløbet afhænger derfor ikke af den pris, der gælder på hjemmemarkedet for det udførte produkt;

4 følgelig er ydelsen af en restitution ikke nødvendigvis udelukket, fordi restitutionsbeløbet er højere end den gældende pris på hjemmemarkedet.

Vedrørende første del af det andet spørgsmål

5 I tilfælde af, at det første spørgsmål besvares benægtende, spørger Domstolen, om de kvalitetskriterier, der er nævnte i artikel 6 i forordning nr. 1041/67/EØF, skal bedømmes under hensyntagen til handelskutymer og sundhedsforskrifter i medlemsstaterne eller i modtagerlandene.

6 Ifølge nævnte artikel 6 ydes der kun restitution for produkter »i fri omsætning inden for Fællesskabet, som er gode handelsmæssige varer, bestemt til menneskeføde, når deres anvendelse til dette formål ikke er udelukket eller i betydelig grad forringet på grund af deres karakteristika eller deres tilstand;«

den syvende betragtning til nævnte forordning udtaler, at adgangen til at drage nytte af den ordning, der fastlægges i forordningen, kun kan opnås for produkter, der befinder sig i fri omsætning inden for Fællesskabet, og at de eksporterede produkter desuden må være af en sådan kvalitet, at de kan afsættes på normale vilkår;

det fremgår af de af Finanzgericht Hamburg opstillede præmisser, at spørgsmålet drejer sig om, hvorvidt dette krav skal forstås som en stiltiende henvisning til sundhedsforskrifterne i tredjeland (modtagerlandet) eller til de regler, der gælder i Fællesskabet;

7 medmindre der udtrykkeligt henvises til et tredjelands love eller kutymer, skal en fællesskabsbestemmelse fortolkes på grundlag af og inden for rammerne af dens egne kilder;

restitutionsordningen er et middel i den fælles markedsordning til opnåelse af de mål, der er fastsat i artikel 39, og navnlig stabiliseringen af Fællesskabets marked, som nævnt i artikel 40, stk. 3, hvilket ligeledes fremgår af den femte betragtning til forordning nr. 121/67;

at gøre ydelse af restitution afhængig af love eller kutymer i et tredjeland ville være at fratage Fællesskabet enhver sikkerhed ved anvendelsen af dette middel, og konsekvensen heraf ville være, at det ville blive umuligt for Fællesskabet at gennemføre en effektiv kontrol.

8 Derfor må spørgsmålet om, hvorvidt de produkter, for hvilke der begæres eksportrestitution, opfylder kravene i forordning nr. 1041/67, artikel 6, vurderes efter de kriterier, der gælder inden for Fællesskabet.

Vedrørende anden del af det andet spørgsmål og første del af det tredje spørgsmål

9 I anden del af det andet spørgsmål spørges Domstolen, om den omstændighed, at restitutionsbeløbet er højere end den pris, der gælder på hjemmemarkedet for det eksporterede produkt, medfører, at produktet ikke længere kan siges at opfylde kvalitetskravene.

10 Hvis svaret herpå er benægtende, anmodes der ved den første del af tredje spørgsmål om en fortolkning af udtrykket »gode handelsmæssige varer«.

11 Da disse spørgsmål er nært knyttet til hinanden, bør de behandles under ét.

12 Det nævnte krav, som opstilles i artikel 6 i forordning nr. 1041/67, udgør en almindelig og objektiv betingelse for ydelsen af en restitution uanset de krav til type og kvalitet, der i øvrigt fremgår af de forordninger, som fastsætter restitutionsbeløbene for hvert enkelt produkt;

et produkt, der ikke kan afsættes i Fællesskabet på normale vilkår og under den betegnelse, der er benyttet i ansøgningen om restitution, opfylder ikke disse kvalitetskrav;

den kendsgerning, at restitutionsbeløbet overstiger den pris, som eksportøren faktisk betaler på hjemmemarkedet for det eksporterede produkt, udgør et moment, som bør føre til en undersøgelse af produktets kvalitet.

Vedrørende anden del af det tredje spørgsmål

13 Anden del af det tredje spørgsmål drejer sig først og fremmest om fortolkningen af varebetegnelserne »pølser, ikke varmebehandlet« og »andre varer« i bilag II c ex. 16.01 B I a) og c) til Rådets forordning nr. 137/67/EØF af 13. juni 1967 og i bilaget til Kommissionens forordning EØF nr. 222/68 af 23. februar 1968.

14 I de autentiske udgaver på alle Fællesskabets officielle sprog tillægger teksten til denne underposition det stor betydning, at det omtalte produkt har nået en vis grad af holdbarhed som følge af tørring;

i mangel af fællesskabsbestemmelser på dette område tjener de forklarende bemærkninger, der indeholdes i Bruxelles-konventionen om nomenklaturen for tarifering af varer i toldtarifferne, som gyldigt middel til fortolkning af de fælles positioner;

den udgave af bemærkningerne, som var i kraft på tidspunktet for de begivenheder, som gav anledning til tvisten i hovedsagen, forklarer, at position 16.01 »pølser og lignende varer af kød, flæsk, slagteaffald eller blod« dækker sorter af kød og slagteaffald, der kan være såvel rå som kogte;

i denne udgave præciseres det navnlig, at »pølser i egentlig forstand på basis af kød (frankfurter-pølse, salami osv.)« henføres under position 16.01;

følgelig må det omhandlede produkt være fremstillet på basis af kød og ikke på basis af slagteaffald alene;

15 tariferingen af et produkt i underposition 16.01 B I a) forudsætter, at dets bestanddele har gennemgået en tørringsproces og i øvrigt er tilvirket på basis af kød og ikke kun på basis af slagteaffald.

16 Underposition 16.01 B I c) er en opsamlingsposition, hvori bør tariferes alle pølser og andre lignende produkter på basis af kød, slagteaffald eller blod i den betydning, der er forudsat i de nævnte forklarende bemærkninger, når disse produkter ikke kan tariferes i andre positioner.

Vedrørende sagsomkostningerne

17 De udgifter, der er afholdt af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke godtgøres, og da retsforhandlingerne i forhold til parterne i hovedsagen er et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne.

På grundlag af disse præmisser,

under henvisning til procesdokumenterne,
efter at have hørt den refererende dommers rapport,
efter at have hørt de af sagsøgeren i hovedsagen og Kommissionen for De europæiske Fællesskaber afgivne mundtlige indlæg,
efter at have hørt generaladvokatens forslag til afgørelse,
under henvisning til Traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig dennes artikel 177,
under henvisning til forordning nr. 121/67/EØF, særlig dennes artikel 15,
under henvisning til forordning nr. 1041/67/EØF, særlig dennes artikel 6,
under henvisning til forordningerne nr. 137/67/EØF og 222/68/EØF,
under henvisning til protokollen vedrørende Statutten for Det europæiske økonomiske Fællesskabs Domstol, særlig dennes artikel 20,
under henvisning til procesreglementet for De europæiske Fællesskabers Domstol,

kender

DOMSTOLEN,

vedrørende de spørgsmål, der er forelagt den af Finanzgericht Hamburg ved denne rets kendelse af 25. januar 1973, for ret:

1. **Ved vurderingen af, hvorvidt produkter, for hvilke der begæres eksportrestitution, opfylder de kvalitetskrav, som er fastsat ved artikel 6 i forordning nr. 1041/67, skal der anvendes kriterier, der er gældende i Fællesskabet.**

2. **Et produkt, som ikke ville kunne afsættes i Fællesskabet på normale vilkår, og under den betegnelse, der er benyttet i ansøgningen om restitution, opfylder ikke disse kvalitetskrav.**

3. **Tariferingen af et produkt i underposition 16.01 B I a) forudsætter, at dets bestanddele har gennemgået en tørringsproces og i øvrigt er tilvirket på basis af kød og ikke kun på basis af slagteaffald.**

Lecourt Monaco Pescatore Donner Mertens de Wilmars
Kutscher Ó Dálaigh Sørensen Mackenzie Stuart

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 9. oktober 1973.

Justitssekretær
A. Van Houtte

Præsident
R. Lecourt

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT A. TRABUCCHI FREMSAT DEN 11. JULI 1973 [1]

Høje Ret,

Artikel 15 i Rådets forordning (EØF) nr. 121/67 af 13. juli 1967 om den fælles markedsordning for svinekød bestemmer i artikel 15, stk. 1: »For at muliggøre eksport af de i artikel 1, stk. 1, anførte produkter på grundlag af de noteringer eller priser, der gælder på verdensmarkedet for disse produkter, kan forskellen mellem disse noteringer eller priser og priserne inden for Fællesskabet om nødvendigt udlignes ved eksportrestitution.«

1 — Oversat fra Italiensk.